

Vastaus Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen lasten oikeus kulttuuriin

VD/7301/00.02.00.03/2023

RÅ/AL/MT

Minttu Sillanpää ja **Ida Tamminen** sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lasten oikeus kulttuuriin - varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyön kehittäminen Tällä hetkellä Vantaalla varhaiskasvatuksessa on isoja päiväkotij- ja ryhmäkohtaisia eroja kulttuuripalveluihin osallistumisessa. Tähän vaikuttaa mm. kulkuyhteydet, paikallinen tarjonta ja ryhmän muut edellytykset liikkumiseen sekä henkilöstöresurssit ja työntekijöiden oma suhde kulttuuriin.

Vantaalla ollaan parhaillaan valmistelemassa varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyönä ”kulttuuripolkua”, jossa määritellään kaupungin kulttuurikasvatusyhteistyö. Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu kulttuuriyhteistyöstä näin:

Yhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa

Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut tukevat varhaiskasvatusta lasten kulttuuriin ja taiteen eri muotoihin tutustumisessa, kokemisessa ja itse tekemisessä. Kulttuuripalvelut tarjoavat lapsiryhmille monia taide- ja kulttuurikohteita vierailukohteiksi.

- Lapsiryhmille on tarjolla mahdollisuuksia kokea ja tehdä taidetta musiikki-, teatteri- ja tanssiesitysten, näyttelyiden, tapahtumien, työpajojen kautta kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa sekä muissa tiloissa ympäri kaupunkia. Osa tapahtumista on maksullisia.
- Lapsiryhmät saavat vierailuillaan tilaisuuden harjoitella liikkumista, erilaisten ympäristöjen lukemista ja toimimista niissä. Päiväkodille voi myös tilata erilaisia työpajoja tai esityksiä.
- Tieto ajankohtaisesta tarjonnasta löytyy sähköisestä tapahtumakalenterista.

Jotta jokaisella vantaalaisella lapsella on tulevaisuudessa yhtäläinen oikeus osallistua kulttuurientoihin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valmisteilla olevaan ”kulttuuripolkuun” kirjataan sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin.”

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitetään varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaan kirjattavaksi sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan varhaiskasvatuksessa lapsille tarjotaan mahdollisuuksia nähdä ja kokea monipuolisesti taidetta ja muuta kulttuuria. Kulttuuri on tärkeä osa lapsen identiteettiä. Varhaiskasvatuksessa lapset oppivat leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tavoitteellisesti tukea lasten musiikillisen, kuvallisen, käsityöllisen, sanallisen ja kehollisen ilmaisun kehittymistä sekä tutustuttaa heitä eri taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön. Lasten ilmaisulle on luonteenomaista kokonaisvaltaisuus ja ilmaisun eri muotojen luova yhdisteleminen. Ilmaisun eri muotoihin tutustutaan moniaistisesti, erilaisia työtapoja, oppimisympäristöjä sekä lähiympäristön kulttuuritarjontaa hyödyntäen. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutuu kaikissa päiväkodeissa.

Lisäksi varhaiskasvatus kehittää varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa erityisesti MEK-alueilla. Musiikkiopiston kanssa toteutettavan Vantaudu musiikille -kehittämistoiminnan keskeiset tavoitteet ovat vahvistaa lapsen osallisuutta, myönteistä minäkuvaa sekä kielellisiä ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin. Lisäksi toiminnassa jaetaan musiikkipedagogista osaamista varhaiskasvatuksen päivittäisessä työssä sekä vahvistetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista musiikkikasvatusta. Vantaudu lukemiselle -kehittämistoiminta toteutuu yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa ja sen tavoitteita ovat perheiden lukukulttuurin vahvistaminen ja monipuolistaminen, kirjaston ja varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteistyön tiivistäminen ja vakiinnuttaminen. Kummassakin kehittämistoiminnassa järjestetään toimintaa perheille esimerkiksi tulevan kesän puistoruokailuissa.

Vantaan varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä valmistelema kulttuurikasvatussuunnitelma on työn alla ja valmistuu kevään 2024 aikana. Kulttuurikasvatussuunnitelma kulkee tällä hetkellä työnimellä ”Kulttuurisilmuja” ja sen tavoitteena on avata varhaiskasvatuksen työntekijöille, mitä Vantaan varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatus on, sekä toimia arjen työkaluna kulttuurikasvatuksen toteuttamisessa.

Ikäryhmittäin toteutettavien sitovien tavoitteiden kirjaaminen kulttuurikasvatussuunnitelmaan on sinällään kannatettavaa ja sen avulla YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 31. artikla – jokaisen lapsen oikeus taiteeseen ja kulttuuriin – olisi mahdollista saada toteutumaan Vantaalla nykyistä paremmin.

Sitovien tavoitteiden kirjaaminen kulttuurikasvatussuunnitelmaan edellyttää kuitenkin myös taloudellista panostusta niiden toteuttamiseen. Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksen piiriin kuuluu tällä hetkellä n. 11 500 lasta. Mikäli mukaan lasketaan myös yksityiset palveluntuottajat, on lasten lukumäärä n. 13 000. Nykyisillä määrärahoilla ei kyetä toteuttamaan esim. teatterikäyntiä kaikki ikäluokat leikkaavasti. Se edellyttäisi n. 195 000 euron lisäpanostusta tulevien vuosien talousarvioon. (Laskennassa käytetty esimerkkinä Tanssiteatteri Raatikon ryhmälipun hintaa, 15 € / lapsi.) Toki osa valtuustoaloitteessa mainituista kulttuuririennoista on maksuttomasti toteutettavissa esimerkiksi kaupungin omissa lastenkulttuurikeskuksissa, mutta niilläkään ei ole mahdollista ottaa vastaan kokonaisia ikäluokkia ilman lisäresursseja. Tällä hetkellä esim. työpajoihin, näyttelyopastuksiin tai esityksiin varhaiskasvatuksen ryhmät pääsevät ilmoittautumisjärjestyksessä.

Nykyisessä muodossaan ”Kulttuurisilmuja”-kulttuurikasvatussuunnitelmaan ei olla kirjaamassa ikäluokkakohtaisia, sitovia tavoitteita koskien esim. taidelaitosvierailuja (teatterit, konsertit, museot jne.). Suunnitelma pyrkii tukemaan ja rohkaisemaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä päiväkodin arjessa tapahtuvan kulttuurikasvatuksen toteuttamiseen, eikä tällaisia sitovia tavoitteita ole perusteltua kirjata.

”Kulttuurisilmuja” -varhaiskasvatussuunnitelman keskiössä on henkilöstön osaamisen ja motivaation tukeminen jokapäiväiseen taide- ja kulttuurikasvatukseen. Sitä voidaan tukea koulutuksella ja opetusmateriaaleilla (mm. kulttuurikasvatuksen menetelmäoppaat). Mikäli suunnitelmaan halutaan

mukaan sitovia, ikäluokkakohtaisia tavoitteita, tulee myös niiden toteuttamismahdollisuus huomioida tulevissa talousarvioissa.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minttu Sillanpäälle ja Ida Tammiselle sekä 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 20.5.2024

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten oikeus kulttuuriin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kulttuurijohtaja Annukka Larkio, 050 3181 686
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)